

Opinia Komitetu Regionów „Samorząd lokalny i regionalny w Gruzji a rozwój współpracy między UE a Gruzją”

(2011/C 15/10)

KOMITET REGIONÓW

- Uważa, że stabilność polityczna, rozwój gospodarczy i wysoki standard życia mieszkańców Gruzji ma ogromne znaczenie dla UE, jednak wzmocnienie wzajemnych relacji staje się jeszcze ważniejsze z uwagi na program synergii czarnomorskiej.
- Z zadowoleniem przyjmuje podpisanie z Gruzją umowy o ułatwieniach wizowych. Jest to sygnał otwarcia skierowany przez UE do obywateli tego kraju.
- Zachęca rząd Gruzji do zmian w legislacji zgodnie z Europejską Kartą Samorządu Lokalnego oraz do przebudowy systemu władzy na poziomie regionalnym, tak by stał się on bazą dla rozwoju. Niezbędne wydaje się zwłaszcza prawne określenie funkcjonowania regionu jako jednostki terytorialnej kraju oraz sformułowanie kompetencji władz regionalnych.
- Nalega, by od jak najwcześniejszego etapu umożliwiono udział przedstawicieli gruzińskich władz samorządowych, obok przedstawicieli centralnych władz rządowych, w pracach nad porozumieniami, raportami i planami działań opracowywanymi na bazie stosunków bilateralnych pomiędzy UE a Gruzją.
- Proponuje wypracowanie prawdziwie „terytorialnego” wymiaru Partnerstwa Wschodniego i w związku z tym zachęca państwa członkowskie UE oraz kraje partnerskie, w tym Gruzję, do podpisania multilateralnego porozumienia umożliwiającego działanie EUWT – europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (European Grouping of Territorial Cooperation) w obszarze Partnerstwa Wschodniego, w tym Gruzji. EUWT może pomóc we wzmocnieniu współpracy i rozwoju relacji transgranicznych, wymiany doświadczeń i kontaktów międzyludzkich pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi w Gruzji i państwach członkowskich.

Sprawozdawca: Jacek PROTAS (PL/PPE), marszałek województwa warmińsko-mazurskiego

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Strategiczne wyzwania w stosunkach UE – Gruzja

1. Potwierdza, że głównym celem UE w Gruzji jest zachęcanie do pokojowego, bezpiecznego i stabilnego rządzenia, zdolnego wносить wkład w dobrosąsiedzkie stosunki i stabilność w regionie, gotowego podzielać europejskie wartości oraz kształtować interoperacyjność instytucjonalną i prawną w regionie południowego Kaukazu i w stosunkach z UE.

2. Potwierdza, że priorytetem w stosunkach UE z Gruzją jest wsparcie dla reform demokratycznych, rządów prawa i „dobrego rządzenia” (*good governance*), zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym.

3. Uważa, że stabilność polityczna, rozwój gospodarczy i wysoki standard życia mieszkańców Gruzji ma ogromne znaczenie dla UE, jednak wzmocnienie wzajemnych relacji staje się jeszcze ważniejsze po ostatnim rozszerzeniu UE o Rumunię i Bułgarię – dzielącymi wspólnie morze z Gruzją – zwłaszcza z uwagi na rozpoczęty wtedy program synergii czarnomorskiej.

4. Z zadowoleniem przyjmuje podpisanie z Gruzją umowy o ułatwieniach wizowych. Jest to sygnał otwarcia skierowany przez UE do obywateli tego kraju.

5. Z zadowoleniem przyjmuje objęcie Gruzji europejską polityką sąsiedztwa (*European Neighborhood Policy – ENP*) i europejskim instrumentem sąsiedztwa i partnerstwa (*European Neighborhood and Partnership Instrument – ENPI*) oraz włączenie jej do Partnerstwa Wschodniego (*Eastern Partnership – EaP*) i odnotowuje, iż inicjatywa ta daje możliwość pogłębienia relacji UE z Gruzją.

6. Podkreśla znaczenie inicjatywy Partnerstwa Wschodniego w ramach ENP. Popiera cele, jakimi są: wierność zasadom rządów prawa i dobrego rządzenia, poszanowanie i ochrona mniejszości, akceptacja zasad gospodarki rynkowej oraz zrównoważonego rozwoju.

7. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja Europejska zaprosiła Komitet Regionów do udziału w Partnerstwie Wschodnim, a w szczególności w pracach w ramach platform tematycznych dotyczących demokracji, dobrego zarządzania i stabilności oraz kontaktów międzyludzkich.

8. Podkreśla, że ENP została stworzona po to, by przekraczać linie podziału w Europie poprzez stopniowe rozszerzanie obszaru demokracji, dobrobytu i bezpieczeństwa.

9. Wzywa UE i Gruzję do korzystania – za pomocą programów bliźniaczych, oddelegowywania i innych dostępnych programów pomocowych – z rozległej wiedzy i doświadczenia zdobytych przez nowe państwa członkowskie podczas reform społecznych i gospodarczych.

10. Podkreśla potrzebę koordynacji różnych inicjatyw i programów oraz połączenia funkcjonujących projektów i instrumentów w celu uniknięcia dublowania się form działalności UE.

11. W kontekście wyborów lokalnych, które odbyły się w maju 2010 r., przyjmuje z zadowoleniem postępy na drodze do spełnienia standardów międzynarodowych. Nadal jednak występują pewne niedociągnięcia, którym należy zaradzić. Ogólnie mówiąc, wybory zostały zorganizowane w przejrzysty, powszechny i profesjonalny sposób, co dowiodło, że władze starają się zaradzić wcześniejszym niedociągnięciom. Jednakże powodem do niepokoju jest wciąż mobilizacja do udziału w głosowaniu, brak równych szans dla niektórych kandydatów, a czasami również niejasna granica między finansowaną przez państwo działalnością rządową a działalnością polityczną partii.

Priorytety dla rozwoju władz lokalnych

12. Zwraca uwagę na bardzo istotną rolę władz samorządowych w realizacji celów ENP w Gruzji. Rola ta polega głównie na ich wkładzie w lokalny rozwój, poprawę lokalnych stosunków ekonomicznych, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności, ułatwienia w mobilności oraz ustanawianie wzajemnych kontaktów.

13. Zaleca zawieranie porozumień, bezpośrednią współpracę, wymianę doświadczeń i mobilność pomiędzy władzami samorządowymi państw członkowskich a samorządami gruzińskimi w celu wymiany doświadczeń i udzielania pomocy w rozwoju na szczeblu lokalnym i regionalnym.

14. Podkreśla, że wzmocnienie lokalnych władz samorządowych w Gruzji jest priorytetem. Uważa, że więcej środków należy przeznaczyć na poprawę zdolności administracyjnych na poziomie lokalnym. W ramach EaP można to osiągnąć dzięki kompleksowym programom rozwoju instytucjonalnego (*Comprehensive Institution-Building Programmes – CIB*), na co składałyby się: twinning, porady wysokiego szczebla, treningi i wymiana kadr, staże, stypendia na szkolenia zawodowe. Niezbędne wydaje się również wsparcie dla Gruzji w procesie budowania akademickiej bazy w dziedzinie badań nad samorządem terytorialnym i rozwojem regionalnym.

15. Zaleca, aby Gruzja, z praktyczną pomocą UE, zmodernizowała standardy administracyjne swoich władz lokalnych i zwiększyła ich zdolności instytucjonalne. Można to osiągnąć poprzez wzmocnienie i pogłębienie dialogu politycznego, kontaktów międzyludzkich i instrumentów twinningowych oraz wymianę najlepszych praktyk między partnerami unijnymi a gruzińskimi, zaangażowanymi w realizację reform politycznych i społecznych.

16. Zachęca rząd Gruzji do zmian w legislacji zgodnie z Europejską Kartą Samorządu Lokalnego oraz do przebudowy systemu władzy na poziomie regionalnym, tak by stał się on bazą dla rozwoju. Niezbędne wydaje się zwłaszcza prawne określenie funkcjonowania regionu jako jednostki terytorialnej kraju oraz sformułowanie kompetencji władz regionalnych.

17. Z zadowoleniem dostrzega, że w ciągu 4 lat funkcjonowania samorządu lokalnego w nowej formie władze Gruzji osiągnęły duży sukces. Udało im się wypracować bardziej efektywną i przejrzystą formułę finansowania jednostek samorządowych, kontynuować rozbudowę infrastruktury lokalnej i zachęcić społeczności lokalne do większej aktywności. Mimo tych sukcesów nadal pozostaje jednak wiele do zrobienia.

18. Zachęca władze gruzińskie, aby w przyszłości, w miarę umacniania się samorządności w Gruzji, zastanowić się nad możliwością stworzenia niższego poziomu samorządu lub też zwiększenia liczby obecnie funkcjonujących gmin. Zdaniem Komitetu działanie samorządu na najniższym szczeblu pozwala skuteczniej i szybciej rozwiązywać lokalne problemy, uzyskać większe zaangażowanie mieszkańców i wytworzyć poczucie większej odpowiedzialności za wspólne projekty. Komitet zachęca również do przemyślenia idei stworzenia samorządu na poziomie regionalnym.

19. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż w nowych rozwiązaniach legislacyjnych, wchodzących w życie po wyborach lokalnych w 2010 r., zwiększono znaczenie rad, jako ciał przedstawicielskich wybieranych w wyborach lokalnych, kosztem instytucji burmistrzów.

20. Zachęca władze gruzińskie do ulepszenia mechanizmu transferu środków finansowych do samorządu i na potrzeby realizacji rozwoju regionalnego kraju. Zachęca do większego udziału ministerstwa rozwoju regionalnego w tym mechanizmie, zamiast wyłączności ministerstwa finansów, które nie jest w stanie odnieść się do potrzeb regionów tak dobrze, jak resort specjalnie do tego powołany.

21. Dostrzega potrzebę decentralizacji finansowej w Gruzji. Większość jednostek samorządu lokalnego w ponad 90 % swoich przychodów zależy od dotacji budżetowych.

22. Zachęca władze gruzińskie do dokonania zmian w kodeksie wyborczym, by umożliwić udział niezależnych kandydatów w wyborach lokalnych w kraju. Zmniejszy to

upolitycznienie samorządu w Gruzji i dopuści do niego lokalnych liderów.

23. Zaleca władzom Gruzji wypracowanie mechanizmów, które umożliwią większe zaangażowanie przedstawicieli samorządów lokalnych w opracowywanie i implementację strategii rozwoju regionalnego oraz innych dokumentów państwowych, które dotyczą rozwoju poszczególnych gmin.

24. Nalega, by od jak najwcześniejszego etapu umożliwiono udział przedstawicieli gruzińskich władz samorządowych, obok przedstawicieli centralnych władz rządowych, w pracach nad porozumieniami, raportami i planami działań opracowywanymi na bazie stosunków bilateralnych pomiędzy UE a Gruzją, w szczególności w ramach ENP, oraz w przygotowywaniu i implementacji krajowego programu indykatywnego (*National Indicative Programme – NIP*).

25. Wzywa rząd gruziński do wypracowania mechanizmów dialogu i konsultacji z władzami na szczeblu lokalnym, z partnerami społecznymi i ze społeczeństwem obywatelskim poprzez angażowanie ich w procesy współpracy z UE.

26. Zaleca włączanie samorządów w realizację projektów w czterech kluczowych dziedzinach wymienionych w strategii współpracy transgranicznej 2007–2013 (*Cross-border Cooperation Strategy Paper 2007–2013*):

— rozwój ekonomiczny i społeczny;

— ochrona środowiska, ochrona zdrowia i walka z przestępczością zorganizowaną;

— zagadnienia ruchu granicznego;

— kontakty międzyludzkie.

Zachęca do działania w ramach mniejszych projektów, spośród których priorytetowe będą te, które będą miały na celu poprawę standardu życia ludności.

27. Podkreśla rolę lokalnych organizacji pozarządowych oraz lokalnych mediów jako strażników i kontrolerów prawidłowego funkcjonowania władz lokalnych, przejrzystości ich działania oraz realnych wyników ich pracy. Media i NGO mają również duże znaczenie, jeśli chodzi o analizę konkretnych problemów społeczności i władz lokalnych oraz dyskusję nad możliwymi rozwiązaniami i ich egzekwowanie.

28. Zaleca instytucjom europejskim udzielanie większego wsparcia lokalnym organizacjom pozarządowym i lokalnym mediom w Gruzji.

Priorytety dla rozwoju regionalnego

29. Z radością odnotowuje fakt, iż Komisja Europejska uznała rozwój regionalny oraz wsparcie dla sektora rolniczego za obszar ważny na tyle, by kontynuować lub nawet zwiększyć pomoc dla Gruzji w ramach NIP na lata 2011–2013.

30. Z zadowoleniem przyjął powołanie w Gruzji w 2009 r. ministerstwa rozwoju regionalnego i infrastruktury, które stało się istotnym partnerem UE.

31. Z zadowoleniem dostrzega, że władze gruzińskie uczyniły rozwój regionalny jednym z priorytetów politycznych, mającym wzmocnić gospodarkę Gruzji. Komitet docenia wysiłki i sukcesy Gruzji na tym polu. Jednocześnie zwraca uwagę na fakt, iż bardzo wiele jest jeszcze do zrobienia, zwłaszcza w odniesieniu do stosowania podejścia oddolnego.

32. Zachęca władze gruzińskie do kontynuowania rozpoczętego jeszcze przed wojną w 2008 r. programu „Gruzja bez biedy” oraz do rozwijania systemu ubezpieczeń zdrowotnych dla najbardziej potrzebujących. Ubóstwo w Gruzji pozostaje poważnym problemem, który powinien być rozwiązany przy pomocy UE.

33. Zaleca władzom gruzińskim, aby z pomocą UE rozpoczęły aktywną i zdecydowaną walkę z bezrobociem, które pozostaje bardzo poważnym problemem, w szczególności w rejonach wiejskich. Zaleca również utworzenie instytucji, których zadaniem byłoby badanie zjawiska bezrobocia oraz przeciwdziałanie mu. Niezbędne wydaje się także rozwiązanie problemu polegającego na rozdźwięku między umiejętnościami i wykształceniem społeczeństwa a realnymi potrzebami rynku pracy.

34. Zwraca uwagę na potrzebę kontynuowania reform i dalszego rozwoju gruzińskiego rolnictwa. Zachęca władze gruzińskie do uzgodnienia ostatecznego kształtu i zatwierdzenia strategii rozwoju rolnictwa w Gruzji, a także do zwiększenia rządowych inwestycji, jak również pobudzania inwestycji prywatnych w sektor rolniczy. Wydaje się to niezbędne, jako że największa grupa obywateli gruzińskich żyjących poniżej poziomu ubóstwa zamieszkuje właśnie obszary wiejskie.

35. Docenia wysiłki Gruzji na rzecz podniesienia jakości jej badań statystycznych, a mianowicie uchwalenie nowej ustawy o statystykach, która przewiduje utworzenie agencji statystycznej. Zaleca instytucjom europejskim oraz państwom członkowskim udzielanie pomocy we wdrożeniu tej ustawy.

36. Wzywa instytucje europejskie oraz państwa członkowskie UE do udzielania Gruzji pomocy w przygotowywaniu i przeprowadzaniu badań statystycznych oraz w opracowywaniu ich wyników. Bez dokładnych i merytorycznych danych na poziomie poszczególnych regionów niemożliwa jest skuteczna polityka regionalna ani rozwój regionalny.

37. Zaleca wsparcie UE dla opracowania planu zagospodarowania przestrzennego w Gruzji.

38. Dostrzega ogromną wagę problemu ochrony środowiska w Gruzji. Zasoby naturalne: woda, lasy, wybrzeże morskie, góry, powietrze i inne, mają ogromne znaczenie dla gospodarki kraju. Zaleca Gruzji dalszą pracę nad strategią w kwestii środowiska naturalnego i nad kodeksem ochrony środowiska. Zachęca do wypracowania, przy aktywnej pomocy UE, polityki ochrony środowiska naturalnego i zrównoważonego rozwoju w Gruzji.

39. Zauważa potrzebę wspierania innowacyjności gruzińskiej nauki i gospodarki. Zachęca instytucje europejskie do zwrócenia uwagi na to zagadnienie.

40. Zachęca władze gruzińskie do prowadzenia konsekwentnej polityki rozwoju lokalnej gospodarki i rozwijania małej i średniej przedsiębiorczości na poziomie regionów. Pomoc mogą inwestycje w lokalną infrastrukturę oraz nisko oprocentowane kredyty.

Współpraca regionalna

41. Odnotowuje, iż współpraca regionalna i transgraniczna jest niezbędnym elementem rozwiązywania wspólnych problemów, np. w zakresie gospodarki wodnej, walki z przestępczością zorganizowaną, transportu, inwestycji zagranicznych, energii, ochrony środowiska i zmian klimatu.

42. Zachęca władze lokalne Gruzji do starań na rzecz pobudzania współpracy międzyregionalnej gruzińskich regionów oraz na rzecz ich uczestnictwa w międzynarodowych sieciach współpracy. W związku z tym zaleca władzom centralnym uregulowanie kwestii dotyczących podziału terytorialnego kraju, definicji regionu oraz kompetencji jego władz.

43. Z zadowoleniem wita rozpoczęcie implementacji południowokaukaskiego zintegrowanego zarządu granic oraz nowy zarząd regionalnego centrum ds. środowiska Kaukazu. Zachęca do kontynuowania południowokaukaskiego programu antynarkotykowego. Wszystkie te inicjatywy są bardzo ważnym narzędziem promocji regionalnej współpracy i stabilności na Południowym Kaukazie.

44. Proponuje wypracowanie prawdziwie „terytorialnego” wymiaru Partnerstwa Wschodniego i w związku z tym zachęca państwa członkowskie UE oraz kraje partnerskie, w tym Gruzję, do podpisania multilateralnego porozumienia umożliwiającego działanie EUWT – europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (*European Grouping of Territorial Cooperation*) w obszarze Partnerstwa Wschodniego, w tym Gruzji. EUWT może pomóc we wzmocnieniu współpracy i rozwoju relacji transgranicznych, wymiany doświadczeń i kontaktów międzyludzkich pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi w Gruzji i państwach członkowskich.

45. Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej podejmie zdecydowane działania w celu wypracowania formuły umożliwiającej regularny dialog i bliższą współpracę między władzami lokalnymi i regionalnymi państw członkowskich oraz państw Partnerstwa Wschodniego, zwłaszcza poprzez organizację ich corocznej konferencji.

46. Popiera wezwanie Komisji Europejskiej do zacieśniania współpracy wielostronnej uzupełniającej Wymiar Północny i synergię czarnomorską. Zachęca do połączenia inicjatyw multilateralnych w ramach ENP, takich jak synergia czarnomorska i Partnerstwo Wschodnie w celu rozwoju bilateralnych stosunków UE – Gruzja.

Szczególna sytuacja regionów zamieszkałych przez mniejszości narodowe

47. Z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie przez władze gruzińskie narodowej strategii integracji, której zadaniem ma być między innymi poprawa infrastruktury w regionach zamieszkałych przez mniejszości narodowe. Komitet odnotowuje, że mimo tych starań integracja oraz prawa mniejszości narodowych w Gruzji pozostają przedmiotem niepokoju.

48. Z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe wysiłki władz gruzińskich mające na celu poprawę znajomości języka państwowego wśród mniejszości oraz tłumaczenie podręczników szkolnych znajdujących się w oficjalnym programie nauczania w Gruzji na języki mniejszości. Jest to poważny krok w kierunku standaryzacji edukacji na terenie całego kraju. Działania w tym kierunku powinny być zdecydowanie kontynuowane i pogłębiane, jako że brak znajomości języka gruzińskiego wśród przedstawicieli mniejszości pozostaje nadal dużym wyzwaniem.

49. Zaleca zwrócenie przez instytucje UE szczególnej uwagi na przypadki dyskryminacji ze względu na przynależność etniczną bądź religijną na terenie Gruzji oraz udzielenie wszelkiej pomocy (w tym technicznej, merytorycznej i finansowej) w stworzeniu w Gruzji prawnych i instytucjonalnych rozwiązań sprzyjających poszanowaniu praw mniejszości oraz pogłębianiu ich integracji społecznej i obywatelskiej.

50. Zaleca instytucjom UE oraz innym zaangażowanym w sprawy gruzińskie instytucjom międzynarodowym promowanie edukacji informacyjnej podnoszącej poziom świadomości prawnej, politycznej i obywatelskiej przedstawicieli mniejszości narodowych i religijnych w Gruzji.

51. Wzywa władze centralne Gruzji do wypracowania odpowiednich mechanizmów zapobiegających wykluczeniu przedstawicieli mniejszości z życia społecznego, politycznego i obywatelskiego kraju.

52. Zachęca władze gruzińskie do wypracowania polityki, która pozwalałaby na właściwe rozpoznawanie rzeczywistych problemów mniejszości oraz ich szybkie i skuteczne rozwiązywanie z aktywnym udziałem wszystkich zainteresowanych podmiotów, przede wszystkim przedstawicieli władz centralnych, władz samorządowych oraz mniejszości, a także organizacji społeczeństwa obywatelskiego, sektora prywatnego, wspólnot lokalnych i organizacji międzynarodowych.

53. Podkreśla, że wspólna odpowiedzialność oraz koordynacja działań władz, samorządów i organizacji pozarządowych skierowanych w stronę mniejszości narodowych i religijnych w Gruzji ma kluczowe znaczenie.

Szczególna sytuacja regionów dotkniętych konfliktem

54. Z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie UE w zakończenie i usuwanie skutków wojny rosyjsko-gruzińskiej z sierpnia 2008 r., jak również ustanowienie Misji Monitorującej UE w Gruzji (EUMM) oraz powojenną pomoc dla Gruzji.

55. Docenia i podkreśla znaczenie aktywnego udziału UE, obok UN i OBWE, w „rozmowach genewskich” (*Geneva talks*), ustanowionych w 2008 r. jako forum dialogu i platforma dla procesu uregulowania konfliktu.

56. Z zadowoleniem przyjmuje kontynuację współpracy między NATO a Gruzją w zakresie reform struktur demokratycznych, instytucji i obronności, w celu przygotowania Gruzji do ewentualnego członkostwa w sojuszu oraz dalszego wzmocnienia stabilizacji w regionie.

57. Podkreśla, iż UE nieprzerwanie uznaje integralność terytorialną Gruzji i nienaruszalność jej granic oraz zdecydowanie popiera pokojowe uregulowanie konfliktów.

58. Zaleca, aby zarówno EUMM, jak i specjalny przedstawiciel UE na Południowym Kaukazie kontynuowali dokładną obserwację rozwoju wydarzeń w regionach konfliktu.

59. Wzywa Rosję do respektowania podpisanych przez nią porozumień kończących konflikt w sierpniu 2008 r. i wycofania sił wojskowych na pozycje zajmowane przez nie przed rozpoczęciem konfliktu oraz do zaprzestania blokowania EUMM dostępu do terytorium Abchazji i Południowej Osetii.

60. Z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie i implementację przez władze gruzińskie państwowej strategii dotyczącej uchodźców wewnętrznych na lata 2009–2012, która obejmuje wszystkich uchodźców wewnętrznych (*internally displaced people – IDP*).

61. Docenia pozytywny krok, jakim było przyjęcie przez rząd Gruzji w styczniu 2010 r. państwowej strategii w sprawie terytoriów okupowanych „Zaangażowanie poprzez współpracę”, a także zamiar dokonania zmian w prawie na terytoriach okupowanych, co do którego poważne zastrzeżenia zgłaszała Rada Europy.

62. Zdecydowanie opowiada się za dalszym udzielaniem pomocy regionom dotkniętym ostatnim konfliktem. Uważa, że dodatkowe środki należy przeznaczyć w szczególności na pomoc dla uchodźców, uchodźców wewnętrznych, rekonstrukcję domów i infrastruktury, wspomaganie dialogu pomiędzy lokalną społecznością oraz środków budowy zaufania.

Uwagi końcowe

63. Podkreśla, iż od „rewolucji róż”, która zapoczątkowała w Gruzji okres zmian i reform, minęło zaledwie 6 lat, w trakcie których Gruzję dotknęła wojna oraz skutki światowego kryzysu ekonomicznego. Mimo tak krótkiego czasu i napotykanymi trudnościami, Gruzji udało się poczynić duże postępy na drodze do demokracji, gospodarki rynkowej i rozwoju.

64. Zwraca uwagę na ogromne znaczenie wsparcia UE dla samorządu lokalnego i rozwoju regionalnego w Gruzji, która leży w regionie niestabilnym politycznie i podatnym na częste zmiany władzy, gdzie po upadku Związku Sowieckiego miało miejsce kilkanaście konfliktów zbrojnych lub tłuczonych konfliktów. Gruzja leży na obszarze niezwykle zróżnicowanym pod względem narodowościowym, językowym, religijnym i historycznym, bez – jak dotąd – wykształconych tradycji demokratycznych typu europejskiego. Dlatego inwestycje w rozwój i wzmocnienie władz lokalnych i samorządności oraz w rozwój regionalny w Gruzji mają fundamentalne znaczenie zarówno dla poprawy jakości życia jej mieszkańców, jak i dla demokracji Gruzji. Przyczyniają się również do promocji wartości europejskich i budowania zaufania obywateli Gruzji do UE.

65. Przypomina, iż rozwój polityczny i ekonomiczny Gruzji, leżącej w bliskim sąsiedztwie UE, w regionie strategicznym ze względu na trasy dostaw energii oraz bliskość regionów niestabilnych politycznie, ma kluczowe znaczenie dla UE. Wspieranie Gruzji w jej dążeniach do zbliżenia się do UE powinno być jednym z priorytetów UE.

Bruksela, 6 października 2010 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO